1871. III. évfolyam. 155. szám. Kedd, augusztus 8.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ¼ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, aiku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem veretnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

A kormány válságos helyzete.

⊙) Bizonyosan találkoznak, kik el nem fojthatják mosolyukat, midőn a czimet olvassák, mit e czikkünk élére irtunk!

Nemde szilárdan áll a kormánypárti többség, melyet oly sok ellenkező hir daczára vas kezekkel tart össze Andrássy Gyula gróf ministerelnök?

Nemde naponként látjuk, mikép sánczolja magát körül kormányunk oly biztositékokkal, melyek állását tarthatóvá, védhető tehetik, sőt alkalmassá arra is, hogy támadó hadjáratot folytasson továbbra is a szabadelvü és független alkotmányosság elérésére törekvő ellenzék ellenében?

Hiszen a közösügyes kiegyezés minden járulmányát akarata szerint juttatta a magyar nemzet kezeibe, hogy ez megkötve sysiphusi munkára legyen kárhoztatva!

A közös pénzügy, a közös hadsereg fenáll, mely intézmények erős támaszt adnak a nemzet ellenében is a kormánynak, mely a nemzet alkotmányának osztrák szinre változtatásában államférfiui bölcseletének legdicsőbb bizonyitékát vélte napfényre hozni, s mely azt hiszi, hogy mindent megnyert a nemzet, a mit csak kivánhatott.

Hiszen ott vannak a testvéri összekötő kapcsok, melyek az édes viszony szétmállását egykönnyen nem fogják engedni: a közösbank, a dohányegyedáruság stb.

Legközelebb pedig a központositási hatalom számára a törvényhatóságokban a főispánok személyében megannyi őrszemet állitott a kormány, kik bizonyosan hiven követendik, a méltóságért cserében, mit kaptak, utasitásaikat, melyeknek értelme oda megy ki, hogy a nemzet hatalma egyedül a kormány kezei közt van!

Hiszen a biró kinevezések folytán — ugy-e? — ezer-megezer lélek lesz ismét megnyerve a boldogitó kormánypolitikának?

Nemde balgaság tehát: válságos helyzetről beszélni, mit csak is gyafurt kölönczök vethetnek fel vitatás tárgyául?! . . .

Bizony, a mi véleményünk szerint, nincs oly rózsás szinben a kormány helyzete, mint tán ő maga hiszi, vagy a mint kivülről első tekintetre látszik!

Belülről s kivülről egyiránt veszély fenyegeti . . .

Minden hatalomnak az a természete, hogy folyvást terjeszkedni törekszik; s minden oly hatalomnak, mely csak magát tekinti mindenhatónak, az a sorsa, hogy midőn tetőpontjára jutott tényének, lefelé hanyatlik!.

Ami kormányunknak is meg van az a betegsége, hogy hatalma kijebb terjesztésében határt nem akar ismerni, s telhetlenségében elbizakodik.

Mindenáron rendezni akar, oly téren is, melyet bátran érintetlenül hagyhatna; mig másfelől volna elég alkalom, hogy belterjes reformok utján jólét felé egyengesse a nemzet utjait.

Legközelebb a választási törvényt tegja átvizsgálás tárgyául kitüzni.

A kormánykörökben régen mesterkednek rajta, hogy a választási jogot megszoritsák; s oly titokban folyt a munka, hogy a közönség soraiba alig szivárgott ki egyéb, mint azon szándék, hogy a képviselői megbizatás időtartama 3 helyett 5—6 évre terjesztessék ki.

Pedig valószinü, hogy a választóképességet is megakarják szoritani.

Képzelhetni, hogy ily kérdés felszinre hozásánál mily iszonyu küzdelmek fogják a kormány csendéletét megzavarni; még saját párthivei közől is bizonyosan többen lesznek, kik az alkotmány ily módon megszaggatásának ellene fognak szegülni; s azon conservativ párt, mely a mostani többségnek, kényszerüségből, kiegészitő része, nem fogja-e felhasználni a zavart, hogy nyilt sisakkal lépjen fel a kormány ellen, melynek hosszas uralkodását ugyis megunta, s melynek életét ármánykodásával oly sokszor megkeseritette már. . . .

De meg azon ultramontánok törekvése, kik a catholicus clerus háta megett állanak, folyvást ütögetik fel fejeiket; hatalmi állásukat lassanként egyengetik; s a pápai csalhatlansági dogmának Magyarországon több püspök által kihirdetése ellenében a kormánynak szemethunyása, — Pauler vallás- és közoktatási miniszternek közönyössége, tétlensége, vagy tehetetlensége, miszerint nem bir szigort alkalmazni az ország törvényei ellen vétkezett püspökök ellenében, — vérszemet ad azon ultramontán és konservativ elemeknek, melyek mindenáron befolyást akarnak magoknak szerezni az ország kormányzásában.

Ha ezek — kik most aligha le nem vetik egészen az álarczot — a kormányellen tettlegesen fellépnek: a többségnek, a melylyel eddigelé dicsekedett a kormány, aligha vége nem lesz.

Ide járul, hogy a kormány tagjai maholnap hivatalnokok, ügyvivők szerepeire szállanak alá; szervező fő köztök egyedül Andrássy grót ki mindenik minister eljárását, a lényeges tárgyakban, feltétlenül irányozza.

Ha az ó konservativek, ha az ultramontánok nyakára ülnek, — bizony nem támad a mostani kormány férfiai közől mentor, ki a veszélyt elháritsa! . . .

Csak kicsinyben vázoltuk a dolgok állását belülről.

Kivülről sem sok örvendetest találunk, ami a kormány állásának szilárdságát igazolná.

Az osztrák tartományok folyvást önállóságra törnek,

Azon 4 év óta tartó harcz, mely a Lajtán tul szakadatlanul folyt a nemzetiségi igények felett, lassanként fölemészté az alkotmányos Ausztria erejét.

Ugyhogy a mostani kormányelnök Hohenwart grófi, kényszeritve érzi magát, hogy a cseheknek és lengyeleknek oly engedményeket tegyen, melyek az osztrák-kormány hatalmát megoszlatják, s a nemzetiségeknek kifejtését erőre segitik.

Ha e nemzetek önállóságukra nézve lényeges nyereményeknek lesznek birtokában, természetes, hogy mind a magyar, mind a bécsi kormány hatalom- és befolyáskőre gyengülni fog; sőt a dualismus felbomlását vonhatja maga után a többfelé szétosztott hatalomkör.

Ezenkivül a magyarországi nemzetiségek is vérszemet kaphatnak, a csehek és lengyelek példájára; s bizony azokkal oly kormánynak meggyül a baja, mely a nemzeti önállóság biztositékairól jónak látta egyezményileg lemondani! . . .

Szomszédságunkban pedig, Romeniában és a török porta több tartományában izzó parázs forrong, mely hogy mikor tör ki, senki sem tudhatja.

Megállhat-e a kormány, megállhat-e a nemzet, önálló pénzügy és és önálló hadsereg nélkül a válságos időben, s legyőzheti-e az ellene tóduló áramlatokat: oly kérdés, melyre nem örömest adunk feleletet! . . .

Csak oly kormány mentheti meg a nemzetet, mely az igazi alkotmányosság teljes biztositékaival ajándékozza meg a nemzetet! . . .

A mostani kormány pedig épennem ilyen! . . .

Csoda-e, ha örökösen válság fenyegetődzik feje felett?!

— **Boldog városok.** A főispáni kinevezés lelkesült örömet szült mind Szeged, mind Szabadka városainak polgárságában. A belügyérnek még meg is köszönik (!) a főispánt. — Midőn a közgyülésen kihirdettetett volna a főispáni kinevezés, felkerekedett a szegedi tanács, s elment a főispánhoz — látogatni. Na ebben a szegény Debreczenben épen megforditva van, itt meg a főispán indult el — látogatni.

— **Az ellenzék hazánkban** kezd mindig szélesebb tért elfoglalni. Vászott is szervezkedett már a baloldal, s 36 bizottsági tag választatott: elnök dr. Kiss József.

— **A belügyminiszter** f. é. augustus hó 1-jén kelt rendeletével a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterrel egyetértve, és az országos közegészségi tanács meghallgatása után a fogászat gyakorlatát ezentul csak oly egyéneknek engedi meg, kik a magyar állam területén érvényes orvos- vagy sebésztudori, sebészmesteri, vagy polgári sebészi oklevéllel birnak, s minden olyan egyént, kik az ugynevezett fogmüvészek, fogtechnikusok cathegoriájába tartoznak, s mesterséges fogak vagy fogsorok készitésével fozlalkoznak, a szájüregben véghezviendő mindenféle mütéttől mindenkorra eltilt; ezektől azonban — mint kézmüvesektől — mesterségük gyakorolhatása végett önálló engedélyek vagy bejelentések ezentul nem kivánttatnak.

— **Az osztrák kiegyenlitési tárgyalásokról** különböző hirek keringenek; Hohenwart lapja állitja, hogy az ügy sikeresen megoldatott. Az alkotmány hü lapok ezt tagadják. Szláv forrásból pedig ezeket irják: A miniszteriumtanács, melyben a király elnököl, tudomásul vette a tárgyalások eredményét; ezek szerint a tartománygyülések közelebb felosztatnak; uj választások lesznek. A csehek először is a választási törvényt tárgyalják, s valószinüleg Stiriába is, mig Galiczia ezt később veszi elő.

— **Ő felsége** folyó hó 5-én 3 órai értekezletet tartott Riegerrel; a csehekkel kiegyezés létrejő. Rieger ministerré kineveztetése kétségen kivüli. A hadsereg ujraszervezése is összeköttetésben állana a csehkiegyezéssel.

— **A rég készülő találkozás** Vilmos német és Ferencz József osztrák császár között csakugyan megtörténik e hó 12-kéu — Ischlben. Ferencz Józsefet csak két hadsegéd kiséri. Miniszterek egyik részről sem lesznek jelen. Vilmost a határon gróf Crennevile főkamarás s egy szárnysegéd fogadja. Ferencz József később Gasteinban látogatja meg Vilmost, de erre még nincs kitüzve az idő.

— **A pápa** szent (!) beszédet tartott a berlini kormány ellen, mely az ultramontanismust illő határai közé szoritja vissza. (Nem ugy a mi Paulerünk!)

— **A Prim** megöletése alkalmából Madridban a vizsgáló biró Montpensier segédét is megidéztette mint vádlottat, Montpensier hercegeget pedig mint tanut.

— **Az olasz koronaörökös** Ausztriát is meglátogatandja.

A törvényhatóságok szervezése.

*** Kevés megye van már, mely ki ne szabta volna magának uj öltönyét. A régi ruha foszladozni kezd, s az avult zománcz erőszakkal tépetik le a „védbástyák"-ról, hogy mielőbb létesüljön — a multak romjain — az uj alkotvány.

A kormány pedig keresztelőre készül, már ki van öntve a keresztviz, csak lesik odafen az alkalmat, hogy a régi megyék önként vetközzék le szilárd csuhájokat, hogy igy azonnal leönthessék a közösügyes gyermekeket, keresztelvén azokat — törvényhatóságoknak — Osztrák-Magyarország nevében.

Bácsmegye is kissé elkésve ugyan, de már készen van szervezési tervével, s a nagy munkának elkészitését három — 30 tagu küldöttségre bizá. Az első albizottság tervet készit a törvényhatóságnak szolgabirói járásokra osztásáról, a tisztikar, segédkezelő és szolgaszemélyzet létszámáról, a munka és fizetések felosztásáról, a napdijak fokozatáról. A 2-ik albizottság a választókerületeket, a választók névsorát, s a legtöbb adót fizetőket állitja össze. A 3-ik albizottság az árvaszék és állandó választmány tervét dolgozza ki.

A munkálatok aug. 20-ig mulhatlanul elkészitendők, sőt ekkorra már ki is nyomandók. Az egyetemes küldöttség ülései nyilvánosak. — Minden tervezet két eredeti példányban, az illető törvényszakasz pontjaira nézve külön szerkesztendő. A gyüléseken a főispán maga igérkezik elnökölni.

Tolnamegye szervezése készen van, csak megyei felülvizsgálatra vár, mely aug. 22-én történik meg.

Az árvaügyekre nézve elhatározta a küldöttség, hogy minden község az ő keblebeli árva pénzének huszad részét adja át az árvaszéknek, mely ezt a szegszárdi takarékpénztárba mindenkor hatos kamatra helyezze el, minden községi árvatárra szóló külön könyvecske mellett, melyből az árva a nagykorusága folytán nyert kiutalványozási végzés nyomán, ha a községi gyám másként nem fizethetne, 30 nap lefolyása alatt örökségi pénzét okvetlen megkaphassa, minden teendő más költségek, vagy áldozatok nélkül. Az ily takarékpénztári könyvecskék a központi árvapénztárban őriztetnének; a községi gyámnak pedig az árvaszéki végzés szolgáljon okmányul, a hatos kamat évenkint a takarékpénztárból a központi pénztárnok által felvétetvén, öt %-ot átküldi a községi gyámnak, mely az árva javára fordítandó, a hatodik % pedig a központi pénztárban tartalék tőkét képez, melyből azon utazások, melyeket a közgyám az árva ügyek javára tenni köteles, fedeztetnek; az egészről szoros számadást folytatni kötelezteték.

Valóban, az árvaügyek oly fontosak, és elhanyagoltak, hogy azoknak rendezésére itt volna az idő. Az uj törvényhatóságoké leend itt a nagy feladat, hogy a mult hibáit helyre hozzák, s az árvák vagyonának jövőjét biztositsák.

Csongrádmegyéről eddigelé csak annyit tudunk, hogy a virilis szavazatra jogosultak névjegyzékét összeállitá. Legtöbb adót fizet gr. Pallavicini Alfons, 43,519 frtot, ezután három gr. Károlyi jön.

Hiába, ezután nagy urak igazgatják Magyarországot. A kormány kimérte azon határt, — „a hol ember kezdődik." E határ a virilis jog.

Külföld.

— **Thiersnek** 3 évre leendő ujabb megbizatása iránt a nemzetgyülés részéről, a balközép által tett inditvány igy hangzik: „Thiers ur ezen törvény kihirdetése után „a franczia köztársaság elnöke" czimet veszi fel; az elnökség 3 évre rábizatik; ő alelnököt nevez ki, megbizva azzal, hogy őt helyettesithesse; ez alkotja meg a miniszteriumot, s megjelöli azon minisztert, ki a miniszterelnökségben elnökölni fog. A köztársaság elnöke nem felelős. A miniszterek, tetteikért, csak az országnak felelősek." — A gyülés, melyben e javaslat előterjesztetett, 196 tagból állott, s 195 tag beleegyezését nyilvánitotta; Thiers is kijelenté hivatalosan, hogy elfogadja azt.

— **A rumániai** zavarok bonyolultsága folyvást aggodalmakat okoz a politikai körökben. Minket is igen közelről érdekel e kérdés, mivel a szomszédságunkban kiütött tüz könnyen átcsaphat határainkra is. — Nézzük, hogy állnak ott a dolgok. Az volt hire, hogy Bismarck a német vasutrészvénytulajdonosok kárai megtérítése végett beavatkozásra birhatja a Rom. Poszt szerint pedig a porta europai bizottmányt hivand össze a moldva-oláhországi dolgok rendbehozására. A zavarnak tehát épen nincs eleje véve; sőt növeli azt azon körülmény, hogy Károly fejedelem bukása csak idő kérdése; ha a mostani Catargiu miniszterium le-talál mondani, senki sem merészlend uj kormányt alkotni, s akkor a fejedelem lejátszá szerepét. —

— **Franczianországban** a rómaikérdést illetőleg közelebb kifejlett viták alkalmával, több oldalról hangsulyoztatott a Francziaország részéről a pápai szék, illetőleg a pápa világi uralma iránt tanusitott védelem, mely átvitetett a catholicismus érdekei oltalmazására is; nevezetesen az állittatott, hogy e védelem századokon át hagyományszerüleg gyakoroltatott volna V-ik Károlytól kezdve a legujabb időkig.

Azonban a történelem tanusitása szerint, Franczianország mindannyiszor felhagyott e védelemmel, valahányszor csak saját érdekei ugy hozták magokkal. Ugyanis a 17-ik századból a bárvaldi szövetség, melyben Franczianország Gusztáv Adolfot segitette, majd a st. germaini kötés, melynek következtében Franczianország a protestans németeket segitette a szent szék ellen, igazolják, hogy a hagyományszerü védelem igen fontos pillanatokban mellőztetett. Továbbá a westfaliai béke szerint, — melynek hogy kellő sükere lett, a franczia politikának lehetett köszönni, — biztositotta az evangelica vallást Németországban; igy látjuk, hogy a franczia köztársaság 1797-ben a római széktől jelentékeny területet elfoglalt; majd VI-ik Pius pápa 1799-ben franczia fogságban halt meg. A császári Franczianország 1807-ben az elfoglalt Olaszországhoz a pápa VII-ik Pius birtokából, hadizenet előrebocsátásaival, négy tartományt ismét elfoglalt, és az 1799-ik évben május 17-én kiadott rendeletben az egyházi államot eltöröltnek jelentette ki, Rómát szabad várossá tette, s a pápát 2 millió frank évi tartásdijmellett Franczianországba utasitá, mitől a pápát aztán a porosz, protestáns, orosz és görög katholicus seregek mentették meg.

Első Napoleon alatt számtalan mükincs vitetett el Rómából Párisba, melyek maig is ott diszelegnek. Tudva van a történelemből, hogy I. Napoleon trónörökösе római királynak neveztetett, és Beauharnais Eugén hg „olasz vicekirály" czimet viselt.

Csakis az 1849-ik évben történt első izben, hogy franczia csapatok a pápa oltalmára avatkoztak be, midőn a római köztársaság seregeit leverték, s ott maradtak a pápavédelme ürügye alatt, mig 22 év mulva, tavaly a német fegyverek szerencséje következtében haza menni kényszerültek.

Tehát sem a pápák, sem a franczián nem igen dicsekedhetnek, a pápai világi hatalomnak, Franczianország által századokon át tartottnak állitott támogatásáról.

Az északkeleti vasut.

*** Idestova — okt. 1-én — épen egy éve lesz, hogy az északkeleti vaspálya debreczen-szatmár szigeti vonalrészének a szentesitett törvény értelmében át kellett volna adatni a közforgalomnak.

De ez most egy év után sem történik meg. A mi „független és felelős" kormányunk az ide vonatkozó törvényért — ugy látszik — nem akar felelős lenni.

Mióta a debreczen-nagykárolyi vonalrész megnyittatott, kezdenek szünni a panaszok mind a sajtó, mind a közönség részéről. Azt hittük, hogy a megnyitás gyorsan fogja már most követni egymást az egyes vonalrészeken.

Csalatkoztunk.

Nagy-Károlyon tul az épületek még Szatmárig sincsenek készen, s azokon jelenleg nem is dolgoznak.

Az utvonal még mindig készületlen állapotban. A töltés minden szilárdabb megerősités nélkül, ugy áll, mint azt 2—3 év előtt összehányták a munkások. Igaz, hogy itt folyvást dolgoznak tizen — huszan, de a nagy munkához mit ér az a kis munkaerő?

És Szatmáron tul? Bizony szomoru a helyzet. Látszik, hogy régen munkálkodnak, de az eredmény vajmi kevés. A töltést még csak most készitik, a szükséges épületeknek pedig váza áll ten. Mikor fog itt repülni a gőzös? — az hihetően a késő jövő titka.

Hanyagság itt, hanyagság ott. Ezt látunk mindenfelé az észak-keleti vasuton.

Nem egyszer figyelmeztettük már a kormányt e vaspálya szomoru helyzetére; teszszük ezt most is a legjobb szándékkal.

Oriási a kár eldig is, mit az érdeklett vidék szenvedett a mult késedelmeiért. Minek nevelni tehát az elkeseredést?

Avagy oly gyenge volna már a magyar kormány ereje, hogy egy vasutépitési törvényt sem képes a kellő erélyivel végrehajtani?

Szomoru jelenség!

UJDONSÁGOK.

* **A termény csarnoknak** czélszerü kiépitése iránt beadott terv már átment a mérnöki vizsgálaton; s legközelebb tanácsi tárgyalás alá kerül. Nincs semmi kétség, hogy a terv ott is helybe hagyatik, és a társulat az épitteteshez rövid időn hozzá fogathat. A tervezett üveges kirugó csarnok csak diszitendi a közelében eső tér kinézését! —

* **A tornászati póttanfolyam**, melyet a kormány a néptanitók részére városunkban a nyári szünidőre szándékozott felállitani, — — aligha el nem marad. Ugyanis a bihari tanfelügyelő berendelt ugyan nyolcz tanitót, a szá-

TÁRCZA.

AZ EMBERVADÁSZ
vagy
A VILÁGTALAN.

— Franczia regény —

irta: **Gonzales Emanuel.**

Folytatás.

— Az eső zuhog s még elrontja az utakat. Az ördög tudja, vajjon nem tettem-e rosszul, hogy engedelmeskedtem s ide elvezettem ebbe a viskóba.

— Csak nem akar kegyed eltávozni? — sohajta Magdolna megrémülve. — Oh hiszen a haldoklónak iszonyu egyedül lenni. Engedje legalább, hogy rajta nyugtathassam tekintetemet. Az elhagyottság gondolata borzasztó!

— Várj még János mester — válaszolt Ulrika, a vöröshaju tagfoldozóhoz fordulva, kit csak akkor ismertem föl, midőn nevét hallám. — Én ugyan nem várhatok tovább! — szólt az utóbbi, növekedő nyugtalansággal. — Nekem felelősnek kell kegyedért lennem uram előtt, és én nem tehetek kockára oly életet, mely ő előtte oly kedves. Ez öreg cseléd végett csak nem akarja talán magát áldozatul vetni!

— Ez öreg cseléd férjem dajkája volt, s ezt ne feledd; én pedig urnőd vagyok s ezt ne tévesszed szem elől — szólt a bárónő a megsértett méltóságnak büszkeségével.

— Isten oltalmazza az öreg asszonyt, de nekem védelmére kell lennem nemes urnőm és én soha kötelességemről megfeledkezni nem fogok. —

— Eredj, ha félsz, de én maradok, — szólt a nő hidegen.

— Én csak kegyedet féltem asszonyom, s annál fogva magamban nem fogok eltávozni.

Ulrika megdöbbent e rövid s parancsoló észrevételre, mely engem is meglepett.

Aggályos tekintetet vetett a szolgára.

János nagyon gyanusan mosolygott; kemény és szemtelen arczvonása még durvábbnak tünt fel mint egyébkor. Undok kányaorra, keskeny sáppadt ajka s borzas vörös szemöldöke visszataszitó hatást idézett elé. Karika szeme pokoli tüzben égett. Tömött sertehaja a félhomályban világitani látszott. Démoni tekintete utálatos kifejezésü volt, mi nekem csak most tünt először fel. A homloka és pofacsontjai kénkő sárgaszint játszottak. Ha a szörny valami rablóbandához kerülende, okvetlenül megválasztották volna kapitánynak. Erőszak és önkény tükröződött ez alakról vissza. Csontos kezei ép oly gyakorlottaknak látszottak ruhalopásra, erszény és zseb kimetczésre, mint valamely védtelen embernek orozva meggyilkolására.

Magdolna rosszalva csóválta fejét.

— Légy átkozott, ki a haldokló iránt semmi részvétet nem ismersz!

János vállat vont s Ulrikához fordulva határozott hangon igy szólt:

— Ha kegyed jószántából jöni nem akar és még sokáig daczol, ölemben viszem el innen, mint a madarat s vonogatózása daczára megmentem. —

A bárónő nem mozdult. Minden vére szivéhez tolult; elsápadva emelte föl szemét égfelé. —

Nem merészelt ujra válaszolni, tartván tőle, hogy ezáltal csak fokozza az inas szemtelenségét.

Ön magam, kérdést tettem magamnak: vajjon hü inas rejlik-e benne, vagy titkos ellenség? —

Egyszerre nőmhöz sietett s kitárta karjait hogy felölelje.

E látványra ingerültségbe jöttem s már beakartam a kunyhóba rohanni, hogy a vakmerőt télre rugjam, midőn a föllágyult talajon lépteket hallottam.

A falhoz lapulva hallgatóztam.

Egy férfi vadmacskakint ugrott a kunyhóhoz s annak küszöbén, fájdalom, düh s ámulattelten állapodott meg.

Konrád volt!

Szivem megkönnyebbült; halálos aggálytól szabadultam meg, mert még mindig füleimben viszhangzott a farkasok vonitása, midőn Konrádot visszahagytam.

— Anyám! anyám! — kiáltott Konrád, zokogástól fuldokló hangon.

Konrád odarohant anyja fekhelyéhez s előbb kezeit, majd ajkát csókolta össze.

Szelid mosoly vonult a haldokló nő ajkain le. Elhunyó tekintetéből a boldogság érzete sugárzott ki, s kezével fiának homlokát simogatta. —

— Istenhez fogok éretted imádkozni fiam, mert te oly nagyon szereted anyádat.

— No most, miután az öreg asszony, fiának karjai közt halhat meg, — szólt a vöröshaju — most már nincs többé ürügye asszonyom tovább itt időznie.

— Te is itt vagy te patkányirtó, tehénmérgező? szólt bosszusan Konrád, — mereven bámulva a tagfoltozóra.

— Biz itt én, és ha épen kivánesi vagy megtudni, miért vagyok itt, hát megmondom, hogy én nemes urnőmet akartam haza vinni, mielőtt az olvadozó hó elönti a völgyet. Ha ez neked nem lenne inyedre csak szólj!

(Folytatása következik.)

— ép, naponta 400 ek mellett eladó. égénél kaphatni.

bolcsi tizet, s mégis csak három néptanitó jelent meg. Ennyien nem kezdhetik meg a tanfolyamot.

* **A kisváradutcza** kinyitásának, mely oly régóta van munkában, többé semmi akadály sem áll ellent. Azon háztelkeknek, melyek a kinyitást akadályozták, kisajátitása már egygyesség utján létre jött; van ugyan még nehány ölnyi tér, melyre nézve az egyesség végkép meg nem köttetett, de ezen kis tér nem gátolja a kinyitást, mivel az utczaterület ugyis elég széles. Ezen ut kinyitása a piacztól a vasutig egyenes utvonalt hoz létre; a mellett a város kinézésére is kellemes hatással lesz. —

* **Az „Altöldi Hirlap“** mult szombati számában a vasuti szerencsétlenségről emlékezvén azt irja, hogy azon baleset alkalmával Heflinger nevü conduktor is meghalt. Az illető egyén ismerőseinek megnyugtatásául tudatjuk, hogy a nevezett lap érintett közleményének ezen állitása téves értesülésen alapul, mert Heflinger él, sőt sérülést sem kapott.

* **Nem mind arany a mi fénylik.** A napokban történt, hogy bizonyos egyszerüen öltözött ember találkozott a piaczon egy másik ismeretlen emberrel, beszédbe ereszkedtek, s az előbbi husz aranyat árult emez ismeretlennek, ez kételkedni kezdett az aranyok valódisága felől, mire az eladó megszólitott egy közelökben sétáló „urat“, bizonyságul hiván az aranyok valódiságának erősitésére. Az „ur“ is nemcsak bizonyitá azt, hanem többet is talált igérni; az együgyü ember erre felbátorodott és sietett birtokába ejteni az aranyokat, meg is vette 80 frtért. Csak ma jött aztán rá, hogy azok bizony — álaranyak, s rézből vannak csinálva. A csalót és büntársát, az „urat“ nyomozzák.

* **A vidéki muzeumok** berendezésére nem kis szolgálatot tehet egy hozzánk épen most küldött, 26 lapra terjedő füzetke, czime: „A szabolcsmegyei muzeum; rövid utasitással vidéki muzeumok berendezésére- Irta Hampel József 30 fametszettel; ára 40 kr. Az érdekes előleges tájékozás után a nagykállói muzeum van igen élénken ismertetve. Melegen ajánljuk e füzetet olvasóink figyelmébe.

* **Fa- és deszkafélék** eladására engedélyeztetett Guttman ismert fakereskedőnek az ispotályi töltésen belül mintegy 900 □ ölnyi terület. Ezáltal a közönség csak nyerend; mivel az épitéshez szükséges fanemüekre nézve verseny áll elő az eladók közt!

* **A 45-ik számu** bérkocsira tegnap adatott ki az engedély a tanács által. Haladunk. Még ezelőtt 16 évvel csak két bérkocsi volt Debreczenben. —

* **Vásár közeledtével** az utczai csendzavarások is szaporodnak; a rendőrségnél, mint halljuk, a mult tapasztalatain okulva intézkedés tétetett, hogy a felügyelő közegek megerősittessenek.

* **Czeglédutcza volna** városunknak egyik legszebb s legtéresebb utczája, ez mégis a vásárra — ugy látszik — el lesz zárva a közlekedés elől. Óriási földdombok s kőrakások disztelenkednek itt s gátolják a szabad menetelt. Nem lehetne itt még a vásár előtt rendet csinálni?

* **Az állatkinzás** sok embernek szenvedélyévé válik; közelebb is történt, hogy bizonyos ember oktalan dühében neki ment egy — lónak, s ennek homlokát késsel megvagdalá, de ez embertelen tettért keményen megbüntettetett.

* **Nyomtatóutcza** kiburkoltatásához is hozzá fognak már; egy pár nap óta a piacz és csapóutczáról összesepert jó trágyával, vereshagyma és más zöldséglevelekkel ugyancsak töltögetik a vizállásos helyeket, igy lagalább a büszhödt vizhez más vegyület szaga is vegyül; igy tettek már a multkor darabosutczával is; jó lenne e modern burkoltatási rendszerrel felhagyni! Beküldetett. ·

* **A katonai kórházból** afelől panaszkodnak, hogy ott a kut pár nap előtt megromlott, s maig sincs kiigazitva. Bizony több figyelemmel lehetnének illető helyen a beteg hadfiak iránt.

Az első vidéki dalárünnepély.

— Békés-Csaba, aug. 6. —

*** A dalárélet történetében nevezetes nap aug. 6-ika. Békésmegye dalárai mint uttörők léptek fel ma, megtartván az első vidéki dalárünnepélyt.

Gyönyörü idő volt, mely csak fokozta a lelkesedést.

A megye minden dalárdája megjelent ma itt, Gyuláról, Békésről, Vésztőről és Szarvasról. Vendég-társulat csak a h.-m.-vásárhelyi tanulók dalárdája volt. Pestről id. Ábrányi K., Bogdán, Megyeri voltak jelen.

Délután 4 órakor kezdődött az ünnepély, melyet ugyan igen „drága“ ebéd előzött meg.

Hatásos karokat adtak elő az összes dalárok különböző szerzőktől, leginkább rézhangszerekkel, majd a dalár-verseny következett.

Ekkor megindult a tapsvihar is; az elsőség érdemét Békés nyerte el, az ottani dalárda legnagyobb tetszést aratott. Utána emlithető mindjárt a szarvasi dalárda; ennek tagjai kézmüvesek, s bámulatos kitartást tanusitottak a müdarabok betanulásánál.

Verseny után bál volt a zöldben — kivilágos viradtig.

A tiszta jövedelem egy Békésmegyében épitendő „szeretetház“ javára szenteltetik.

Hiszszük, nem kevés összeg gyült e czélra, mert a megye értelmisége talán mind összecsoportosult itt, hol a müvészet iránti szeretetének fényes jelét adá.

Óh bár viszhangra találna a vidéki dalárünnepély eszméje minden megyében! Ekkor reméljük, hogy az országos ily ünnepeken több eredményt mutatna fel hazánk a dalmüvészet terén!

Éljenek Békésmegye lelkes dalárai!

Délutáni posta.

— Lónyai Menyhértnek — a mai hivatalos lap szerint — ő felsége a grófi czimet adományozta dijmentesen, s törv[illegible] utódaira is kihatólag.

— Bécs, aug. 7. Az „Österr. [illegible]“ szerint a császár nem együtt, hanem k[illegible] gadta Riegert, Prazakot és Clam Mar[illegible] minthogy ezek nem küldöttségképen, [illegible] bizalmiférfiak gyanánt jelentek meg.

A „Debreczen“

eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

— **Versailles aug. 8. A hadü[illegible] niszter tegnap a nemzetgyülésen el[illegible] hogy eddigelé 4262 vádlott hallgattat[illegible]**

— **Madrid aug. 8. A királynál [illegible] ges küldöttségek jelentek meg azon kér[illegible] mel, hogy vegye rá a pápát, mikép Spa[illegible] országba költözzék át.**

— **Pest, aug. 8. A gabonaforg[illegible] és a kinálat gyönge.**

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről aug. 8-ról.

Arany . . 5 frt 81 kr. — Ezüst . . 121 f[illegible]

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY

HIRDETÉSEK.

A DEBRECZENI

IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

vesz és elad mindennemü állampapirokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, szelvényeket,

arany és ezüst pènzeket;

elad sorsjegyeket részletfizetésre:

magyar kir. nyeremény kölcsön sorsjegyeket.	évenkénti	4 huzás	200,000 frt	főnyereménynyel,	6 frt	havi részletfizetés mellett,
osztrák hitel intézeti	„	4 „	200,000 frt	„	6 frt	„ „ „
1864-ki Osztr. állam	„	5 „	250,000 frt	„	6 frt	„ „ „
1860-ki 5% es osztrák állam	„	4 „	300,000 frt	„	8 frt	„ „ „
1839-ki osztrák állam	„	2 „	150,000 frt	„	8 frt	„ „ „
törökbirodalmi 400 francos 3%-es	„	6 „	600,000 franc	„	6 frt	„ „ „
1864-ki 100 rubeles 5%-es orosz	„	4 „	200,000 rubel	„	10 frt	„ „ „

27 0—0

Az igazgatóság.

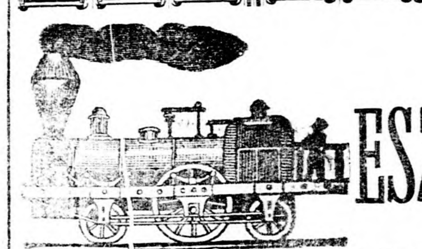

MAGYAR

ÉSZAK-KELETI VASUT

MENET-TERV

vegyes vonatokkal való személy-szállitásra

a

debreczen-nagy-károlyi részvonalon

Érvényes ezen részvonal megnyitási napjától további rendelkezésig.

Debreczenből Nagy-Károly felé

Távolság mértföldekben	Állomások	Vegyes vonat 11, I. osztálylyal, óra	11, II. osztálylyal, p.	13, III. osztálylyal, óra	13, IV. osztálylyal, p.
		délután		éjjel	
—	Debreczen . . indulás	3	51	2	52
2.0	Haláp (megállp. hely) „	4	21	3	26
2.5	Vámos Pércs . . . „	4	37	3	45
4.0	Ábrány (megállp. hely) „	4	57	4	08
5.0	Ér-Mihályfalva . . „	5	24	4	39
7.5	Reszege-Szaniszló . „	6	02	5	23
9.0	Nagy Károly . . . „	6	41	6	10

Nagy-Károlyból Debreczen felé

Távolság mértföldekben	Állomások	Vegyes vonat 12, I. osztálylyal, óra	12, II. osztálylyal, p	14, III., óra	14, p
		reggel		délután	
—	Nagy-Károly . . indulás	9	37	6	[illegible]
1.5	Reszege-Szaniszló . „	10	11	7	[illegible]
4.0	Ér-Mihályfalva . . „	10	54	[illegible]	[illegible]
5.0	Ábrány (megállp. hely) „	11	12	[illegible]	[illegible]
6.0	Vámos Pércs . . . „	11	36	[illegible]	[illegible]
7.0	Haláp (megállp. hely) „	11	48	[illegible]	[illegible]
9.0	Debreczen . . érkezés	12	17	[illegible]	[illegible]

Csatlakozások:

A 11. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki [illegible] **Pest felől** jövő I. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak Pestről reggel 7 óra 30 perczkor [illegible] 7. sz. vonatával, továbbá **Kassa felől** a tiszavidéki vasut 2. sz. vonatával.

A 13. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki [illegible] **Pest felől** jövő 5. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak Pestről este 6 óra 5 perczkor indu[illegible] sz. vonatával, továbbá **Kassa felől** a tiszavidéki vasut 6. sz. vonatával.

A 12. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki [illegible] **Pest felől** menő 2. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak este 8 óra 37 perczkor Pestre érke[illegible] sz. vonatával, továbbá **Kassa felé** a tiszavidéki vasut 1. sz. vonatával.

A 14. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki [illegible] **Pest felé** menő 6. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak délelőtt 8 óra 43 perczkor Pestre érk[illegible] 10. sz. vonatával, továbbá **Kassa felé** a tiszavidéki vasut 5. sz. vonatával.

Pesten, 1871. év junius havában.

A vezérigazgatóság.

176. ARJEGYZÉK

az „ISTVÁN“ gőzmalom gyártmányairól.

(Debreczenben költségmentesen, készpénzfizetés mellett o. é.-ben, kötelezettség nélkül.)

Ingyen zsákkal.

	frt.	kr.
A. Asztali dara nagy szemü	15	40
B. Ugyanaz apró szemü . .	15	40
C. Dara középszerü . . .	14	40
0. Királyliszt	14	80
1. Lángliszt	14	20
2. Montliszt	13	80
3. Zsemlyeliszt különös . .	13	40
4. „ „	12	80
5. Fehér kenyérliszt I. rendü	12	—
6. Ugyanaz II. rendü . .	10	40
7. Barna kenyérliszt I. rendü	9	40
8. Barna „ II. „	8	40
9. Lábliszt I. rendü zsákkal	6	40
„ Lábliszt I. „ zsáknélkül	6	—
10 „ II. „ zsáknélkül	3	—
11 Buzakorpa zsákkal	2	40
„ „ „ zsáknélkül	2	—
Rozsliszt I. rendü . . .	9	40
Rozsliszt II. rendü . . .	8	60
„ „ III. „ .	7	—
Rozskorpa zsákkal	2	80
„ „ zsáknélkül	2	40
00 Árpakása	18	—
0. Árpakása	16	—
1. Árpakása	12	—
2. Árpakása	10	—
3. Árpakása	9	—
5. Árpadara	11	—
6. Árpaliszt zsáknélkül	4	—

A buza- és rozs-készitmények eladása netto 150 bécsi fonttal, az árpakása netto 100 bécsi fonttal — ingyen zsákba pakolva — történik.

A. B. és C. dara 50 bécsi fontos ingyen zsákokban is kapható.

Simaőrlés mázsánként . .	—	70
Darálás . „ . . .	—	35

Debreczen, 1871. jun. 18.

ROTT LIPÓT ÉS TESTVÉRÉNÉL

Debreczenben

NAPERNYŐK

igen jutányos áron, nagy választékban kaphatók.

A nyári idény előhaladottsága miatt elhatároztuk napernyőinket 15%-el a gyári áron alól elárusitani, s ezennel felhivjuk e tekintetben a nagy közönség figyelmét.

Egyszersmind ajánljuk selyem, cachemir és más szövetből készült paplanainkat, nagy választékban, jutányos árak mellett.

Rott Lipót és testvére.

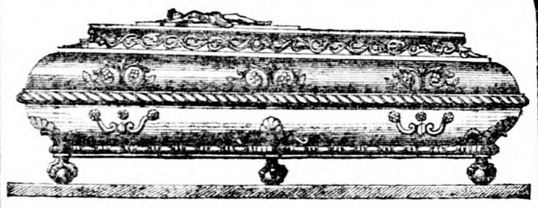

Ércz-koporsók.

Van szerencsém ugy a vidéki mint szinte a helybeli nagyérdemü közönséggel tudatni, miszerint nálam mindenféle nagyságban a legszebb diszitéssel ellátott érc-koporsók, igen jutányos áron nagy mennyiségben kaphatók. Debreczen Csapó utcza, 329 sz. a.

301 3—6 **Kardos István mk.**

Tiszta gépfaolajat

cséplő gépek és más gépek kenéséhez bármily mennyiségben, valamint **füszerárukat késztörött festékeket pamacsokat parafin-szekérkenőt szulinyi, szolyvai, Bárfai, seltzi marienbadi, gleichenbergi, carlsbadi, bikszárdi czigelkai, budai, ivándai,** ásványvizeket a lehetőleg jutányosb áron ajánl.

Kacsó Ferencz

füszer és festék üzlete, Czegléd utczán a takarékpénztár háza alatt.

297 3—15

Ugyan itt van a debreczeni részvény-nyomda társulat **kártyaraktára gyári áron.**

Eladó szőllő.

A posta kertben 5½ kapa területü, körül lugasolt, jó karban lévő szőllő, cserép fedelü pajtával, s minden szerelvényekkel ellátva, — szabadkézből eladó.

Ertekezhetni Debreczenben piacz Kádas-utczán 1895. sz. a. a tulajdonossal. —

290 3—3

Részletfizetések elfogadtatnak.

Nagy választék butorokban.

SCHENK EDE

butor-raktára

Debreczenben Széchenyi-utcza 2772. sz. a.

Van szerencsém a n. é. közönséget tudósitani, hogy ujonnan berendezett butorraktáramat a leggazdagabban szereltem fel, kitünő minőségü, s divatos alakban készült butorokkal, s e raktáramban

a legegyszerübb butoroktól kezdve a legfinomabbakig, mindenféle garnitúrák faragványokkal vagy a nélkül, kisebb nagyokb chiffonérek, kihuzós asztalok, kanapék, ottomaneok, fauteulök, dormeusök egyszerü és nagyobb iróasztalok a legjutányosabb árak mellett kaphatók.

Figyelmeztetem a n. é. közönséget

Olaj festményeimre s tükreimre

valamint **Varrógép raktáramra, mely czikkek mind, kitünő** minőség mellett igen jutányosan szerezhetők meg nálam.

Részlet-fizetésekre is adok el, a melyek beosztásánál szives figyelemmel vagyok az illető vásárló körülményeire.

Számos látogatást remélve, üzletemet ugy a helybeli, mint a vidéki közönség pártfogásába ajánlom

Schenk Ede

308 4—5 butorraktáros és kárpitos.

Varrógépek és olajfestmények.

Egy tökéletes Soda-viz gyártó gép, naponta 400 üveg vizet tölthetni, olcsón s jó feltételek mellett eladó. Bővebb tudósitást e lap szerkesztőségénél kaphatni.

316 2—3

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel. (Széchenyi-utcza 1814. sz. a.)